

LA VITRINA

NÚM. 42

PUBLICACIÓ TRIMESTRAL DE LA
BIBLIOTECA VÍCTOR BALAGUER

LA DIVINA COMÈDIA,
EL RESSÒ DE 7 SEGLES

Mostra d'obres dels fons bibliogràfic i artístic de la
Biblioteca Museu Víctor Balaguer relacionades amb la
figura del poeta universal Dante Alighieri (1265-1321)

TARDOR 2021

...

LA VITRINA

Aquesta marca indica els llibres que podeu veure exposats a les vitrines que hi ha a la sala de lectura de la Biblioteca mentre dura el cicle dedicat a Dante.

BIBLIOTECA VÍCTOR BALAGUER

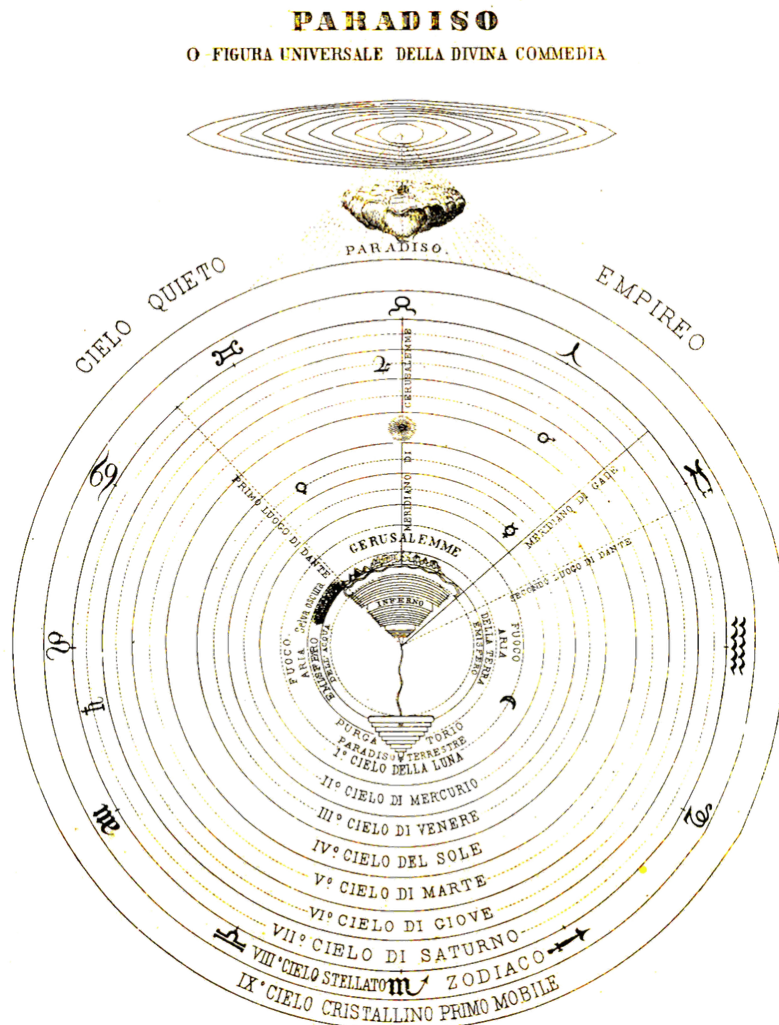
Av. Víctor Balaguer s/n
08800 Vilanova i la Geltrú

biblioteca@victorbalaguer.cat

Tel. 93 815 42 02
Fax 93 815 36 84

PUBLICACIÓ TRIMESTRAL DE LA
BIBLIOTECA VÍCTOR BALAGUER

LA DIVINA COMÈDIA,
EL RESSÒ DE 7 SEGLES

LA VITRINA

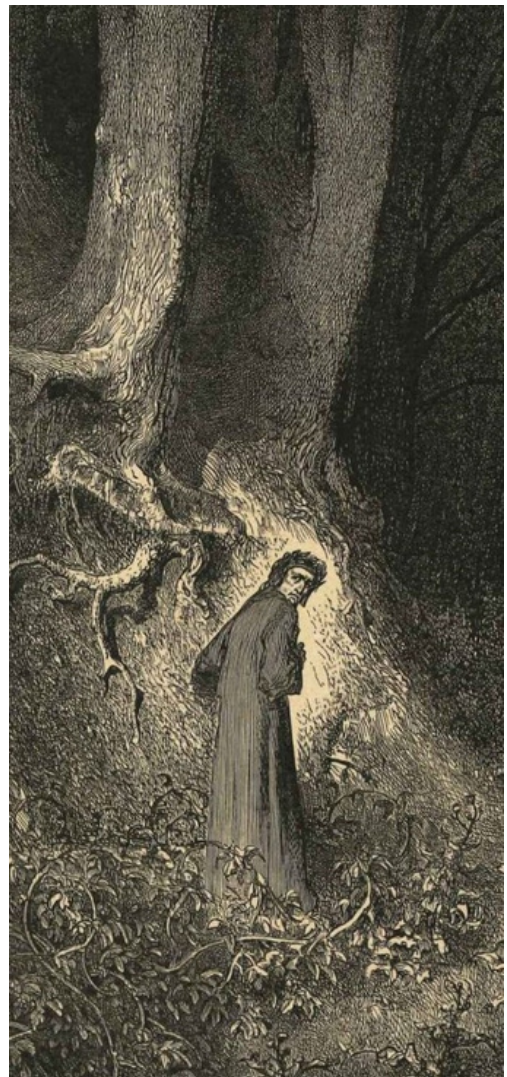
LA DIVINA COMÈDIA, EL RESSÒ DE 7 SEGLES

...

Aquesta tardor, es commemoren els set-cents anys de la mort del poeta universal Dante Alighieri, nascut a Florència el 1265 i mort a Ravenna el 1321. Arreu del món, sobretot a Itàlia, institucions, centres d'ensenyament, acadèmies, biblioteques, museus, associacions i altres tipus d'organitzacions han preparat i produiran fins a finals del 2021 una gran quantitat d'actes amb la finalitat de recordar la transcendència de Dante i del conjunt de la seva obra, especialment *La Divina Comèdia*.

La Biblioteca Museu Víctor Balaguer li dedica La Vitrina de la tardor i un cicle de tres actes, promogut per l'Aula Joaquim Molas, amb la finalitat d'aprofundir en aquesta magna obra, des de perspectives molt diferents. En diversos apartats que formen La Vitrina, hi trobareu informació biogràfica sobre aquest poeta florentí i sobre la presència de la seva figura a les decoracions murals i al fons fundacional del Museu.

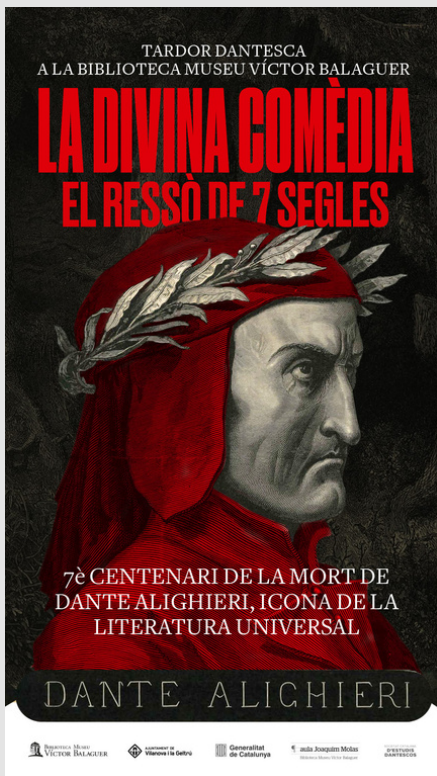

Fragment d'un dels gravats de Gustave Doré per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Barcelona: Montaner y Simón, 1871-1872).

LA VITRINA

A més a més, hi descobrireu què tenim a la Biblioteca sobre Dante, sobre la seva producció literària i les diferents edicions disponibles de les seves obres cabdals, de *La Divina Comèdia* i d'altres creacions literàries seves.

Per a confeccionar aquesta Vitrina, la Biblioteca ha comptat amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Estudis Dantescos, de Francesco Luti, escriptor i professor florentí especialitzat en Dante, i dels historiadors de l'art Teresa-M. Sala i Jorge Rodríguez Ariza.

Programa d'actes

Sala patrimonial de la Biblioteca Museu Balaguer

La poètica simbòlica de *La Divina Comèdia* a través de les arts i els artistes

22 d'octubre, 17.30h

Diàleg entre **Teresa-M. Sala** i **Jorge R. Ariza**

Personatges, elements, estructura: les claus de *La Comèdia*

5 de novembre, 17.30h

Conferència de la **Societat Catalana d'Estudis Dantescos**

La seducció dels versos de l'*Infern*: interpretació del V cant

19 de novembre, 17.30h

Conferència de **Francesco Luti**

DANTE VIST AMB ULLS FLORENTINS

“Florentinus natione, non moribus.”

(Dante)

Francesco Luti

Universitat de Barcelona

Hem d'aprendre encara a ser contemporanis de Dante. Han passat set segles i el poeta florentí (“de naixement, però no de costums”, com va deixar escrit), no ha estat superat fins ara. Quan va morir a Ravenna el 1321 no arribava tan sols al terme d'una vida atribolada i intensa, sinó que, al mateix temps, marcava el punt final de la Poesia. Ja no era el “sisè” de la “bella scola”, sinó el primer. I continua conservant aquesta primacia qui sap per quant de temps encara. Jo diria “per sempre”, però soc florentí com ell, i em sento part

interessada. Jo, que com ell, “l' fui nato e cresciuto / sovra'l bel fiume d'Arno / a la Gran Villa”, he estat seduït pel seu art, i també per una existència difícil, esmerçada en part a l'exili. Un exili resultant dels odis dels ciutadans d'una Florència dividida (“la città partita”). Güelfs Blancs i Güelfs Negres en el marc general de l'aferrissada lluita contra els Ghibel·lins, una rivalitat que afectarà no només Florència, sinó també Europa en el temps de Dante.

Al “sestiere” on va viure fins a l'exili (ara se'n diu “quartieri”-barris), Dante veié conviure entre elles a pocs metres de distància les grans famí-

LA VITRINA

lies enemigues: els Cerchi, vinguts del camp i enriquits ràpidament amb “i subiti guadagni” -els guanys immediats- i els Donati, més nobles, però terribles i sanguinaris, comandats per Corso Donati.

Però aquesta és la Història que tants cronistes florentins han explicat ja àmpliament. Inútil retrocedir-hi perquè no hi ha espai, en aquestes breus pàgines, per a la crònica històrica florentina d'aquell temps, farcida de trames i d'esdeveniments. El meu és un testimoni apassionat, com apassionat fou Dante.

Casa dels Alighieri a Florència.

Per a qui, de nen, com jo, tenia una certa inclinació a la poesia, resultava impossible no sentir-se encuriosit per tantes inscripcions dantesques

en marbre gravades a les parets d'alguns palaus, edificis i torres de Florència. N'hi ha moltíssimes: Infern, Purgatori, Paradís, i totes lligades a un lloc, un personatge florentí. Ja sigui a l'Arno o a l'estimat Battistero (el seu “bel San Giovanni”) o un home com “Ser” Brunetto Latini, que amb pocs versos Dante ha regalat a la immortalitat.

Són centenars els personatges que desfilen a la *Commedia* (com l'havia titulat Dante, *Divina* ho serà una mica més tard). Hi ha els històrics, els del mite, però sobretot els seus contemporanis. Meravellosos alguns, com Farinata degli Uberti, o el Conte Ugolino, o la tràgica Francesca da Polenta, certament entre els més celebrats. Però també aquells que seria un crim anomenar menors, com Pia de' Tolomei, o Piccarda Donati, i també Ciaccio i Casella, florentins que el poeta tingué ocasió de conèixer i, en el cas de Casella, esdevenir-ne amic fraternal. Pia, per exemple, Dante la esculpeix en poquíssims versos, suficients per tatuar-la a la memòria del lector. N'hi ha molts d'altres, una llista de noms que seria suficient per omplir aquest espai. L'anomenada “poesia dels noms” (“Gualandi con Sismondi e

LA VITRINA

con Lanfranchi”) ha estat aconseguïda només per ell citant cognoms o noms de lloc (Sibilia, Setta, Bruggia i tants d’altres). Dante és el poeta que amb la ploma ha fet el que ha volgut. Més de cent mil paraules a la *Commedia*, de les quals moltes encunyades per ell; algunes impossibles, com una sèrie de verbs amb el prefix “in” que han donat tant de fil a tòrcer als traductors de tot el món: “inluiarsi” n’és un bon exemple.

En les meves lectures (i relectures) dantesques, públiques o privades, que continuen ara des de fa vint anys, sovint he tingut ocasió d’enfrontar-me a les traduccions catalanes i espanyoles, algunes recents com la de l’amic (florentí d’adopció) José María Micó. Cada traductor ha triat un camí per a la seva traducció i ho ha fet amb compromís i seriositat. No obstant això, jo que tinc la sort de poder “sentir” (no només llegir o escoltar) l’original com una descàrrega elèctrica, em sento obligat, cada vegada, a proposar una lectura amb veu alta que em fa evocar paraules sentides des de la infantesa.

No ens oblidem que Dante, abans de tot, és florentí.

Dante Alighieri, obra d’Andrea del Castagno (1421-1475) datada el 1450.

No hauria estat Dante si hagués nascut en qualsevol altra ciutat, sigui de la “bota”, sigui de la resta del món. No hauria estat el mateix si no hagués vist mai el Baptisteri i aquelles torres de pedra antiga enfocades una contra l’altra. Si no hagués sentit parlar aquella llengua vernacla allí, tan esmolada. Els florentins són toscans, i els toscans, com diu Malaparte “tenen el cel als ulls i l’infern a la boca”.

LA VITRINA

Els florentins estan plens de defectes: són tendenciosos, polèmics, localistes, presumptuosos, però la Història ensenya que no n'hi hauria prou amb les dues mans per comptar el nombre de genis absoluts que hi ha nascut o crescut. I d'aquests fenòmens, Dante n'és certament l'exemple més eminent.

Dante i Beatriu, obra de Henry Holiday (1839-1927) datada el 1883.

Tot i que és cada vegada més difícil trobar florentins “de veritat” pel carrer, quan torno a Florència i aconseguixo descobrir-ne algun, sento evocar de nou algunes paraules dantesques i llavors penso com n'és d'imperible la veu del poeta medieval. Aquella veu que algun segle abans de la unificació d'Itàlia, havia “unificat” la llengua italiana.

Abans que ningú s'havia adonat de la urgència i de la necessitat d'una llengua vehicular que fos accessible a totes les classes socials i, llavors, s'havia concentrat a inventar-la.

Per a mi Dante és quelcom més que un Poeta, i això es deu a molts factors, però potser, si n'hagués de confessar un, és perquè, també jo, vivint en un país que no és el meu, quan hi torno o quan penso en la “meva” Florència, en aquells carrers, en la mel de la infantesa i de la joventut, no puc deixar de sentir l'eco d'alguns dels seus versos. Els durs i aspres, i els dolços i sublims.

Em sap greu que s'hagi d'esperar sempre una commemoració per tornar a parlar de Dante. He llegit molts articles en aquest període en què molts han parlat i tornat a parlar de Dante per fer-se a veure, i, no obstant, són poquíssims els que l'han llegit de debò vers a vers. Paraula per paraula. Cada paraula torna i ressona a les tres “Cantiche” com un advertiment. Pocs es poden vanter d'una lectura profunda d'aquesta obra imprescindible si es vol saber com estem fets, com està fet l'home. I l'home del qual parla Dante no és només l'home medieval, o l'home

LA VITRINA

cristià. L'home contemporani hagi nascut on hagi nascut, sent ressonar en Dante les paraules -i els avisos- com si pertanyessin al seu temps.

Dante parla a aquest home, jo diria "d'home a home". Ell que empenqué el viatge literari entrant al Paradís "per a nosaltres homes", per regalar-nos una obra eterna, no tingué la possibilitat de retornar a la seva Florència. Ell que ha conegut el Paradís, no ha pogut trepitjar els antics carrers de "pietra serena" de la seva Florència que, ara, set segles després demana l'almoïna dels seus ossos. Els ossos d'aquell que, més que cap altre artista de la paraula ha fet sentir ben alta la veu de la Poesia.

LA VITRINA

LA DIVINA COMÈDIA, EL RESSÒ DE 7 SEGLES

...

DANTE A LES DECORACIONS MURALS I AL FONS FUNDACIONAL DE LA BIBLIOTECA MUSEU

Al fons museístic de la Biblioteca Museu hi ha cinc peces relacionades amb la figura de Dante Alighieri: un dels esgrafiats de la façana de l'edifici principal; un dibuix sobre paper, preparatori de l'esgrafiat anterior, una medalla i dues escultures.

L'autor dels esgrafiats que decoren els paravents de les façanes de l'edifici és el pintor decorador Josep Mirabent i Gatell (1831-1899), qui els realitza entre l'estiu i la tardor de l'any 1884.

L'esgrafiat que conté la figura de Dante (inventari general: 9314) correspon al Renaixement i és el tercer del grup de quatre que representen la història de la literatura i la poesia.

LA VITRINA

Es troba a la façana posterior (cos sud-est), dins de l'ala destinada a la biblioteca. És un dels esgrafiats que han quedat visibles després de l'ampliació de l'edifici, l'any 1898. Els altres tres que formen el grup simbolitzen l'antic Egipte, l'època clàssica i l'època moderna. Dante, autor rellevant de la literatura universal i un dels referents per a la poesia romàntica, hi apareix recitant un dels seus poemes, a Florència estant.

El dibuix sobre paper (inventari general: 9686), a llapis i tinta i preparatori de l'esgrafi abans esmentat, és obra del mateix Josep Mirabent. És de l'any 1883, està fet a escala 1/10 i les seves dimensions són 26,2 x 36,7 cm. Al dibuix s'hi veu Dante, situat a l'esquerra de la composició, sota un arbre, dret i recitant. Al seu davant, un grup de nois i noies l'escolten. Un d'ells li ofereix una flor. L'escena passa a Florència. El dibuix està dividit, per dues línies que es creuen al centre, en quatre parts iguals.

Medalla que representa Dante Alighieri (inventari general: 4493).

La medalla (inventari general: 4493), amb el bust de Dante a l'anvers i una inscripció llorejada al revers, és de coure, de procedència desconeguda i datada l'any 1865. La inscripció que hi ha al revers conté el següent text: «Al divino poeta l'Italia / Municipio fiorentino. Enr. Pazzi Mod. / Raf. Sernesi Inc. Nell' Officina Mariotti. Nel maggio MDCCCLXV».

LA VITRINA

Les dues escultures abans esmentades són dos bustos de guix emmotllat, obra de l'escultor buidador Alexandre Ghiloni Molera (1860-1948). Ambdues representen la figura de Dante, foren creades l'any 1881, duen la firma de l'autor a la base i contenen els elements principals que l'identifiquen: una capa, una caputxa que li cobreix el cap i unes fulles de llorer que el coronen. L'any 1883, van ingressar a la institució, mitjançant donació del mateix autor.

Una de les escultures (inventari general: 2157) té les dimensions 72,5 x 40 x 25 cm i està sostinguda per una base circular de peu quadrangular. L'altra (inventari general: 2156) té les dimensions 71,5 x 40 x 25 cm i està sostinguda per una base circular de peu octogonal. Aquesta escultura va estar present a l'Exposició Regional de Villanueva y Geltrú (1882), en la qual fou premiada. Víctor Balaguer la va incloure a la decoració de la biblioteca i va tenir com a *pendant* (parella de peces) durant molts anys el bust de Pedro Calderón de la Barca, obra de l'escultor Pau Carbonell Pascual (1847-1919). Cal destacar que hi va haver un moment en el qual les dues escultures que representen Dante, obra d'Alexandre Ghiloni, decoraren la biblioteca, l'una al costat de l'altra. Aquest moment s'hauria produït entre els anys 1884 i 1887. Podria ser, més aviat cap al 1884, fins i tot abans d'inaugurar la Biblioteca Museu.

Bustos de guix emmotllat, obra de l'escultor buidador Alexandre Ghiloni Molera (1860-1948), que representen la figura de Dante (inventari general: 2156 i 2157).

LA VITRINA

Bust que representa Beatrice.

A més a més, al Museu Romàntic Can Païol es conserva un bust del segle XIX (inventari general: 49), el qual representa Beatrice, la jove florentina protagonista a l'obra poètica de Dante. És una peça de marbre blanc esculpit, de 36 x 27,5 x 13 cm. Fou aportada per Ignasi de Torrents.

Dibuix sobre paper (inventari general: 9686), obra de Josep Mirabent, preparatori de l'esgrafiats que conté la figura de Dante i correspon al Renaixement.

Esgrafiats que conté la figura de Dante (inventari general: 9314). Correspon al Renaixement i és el tercer del grup de quatre que representen la història de la literatura i la poesia.
BMVB: CLF 10/1.42.

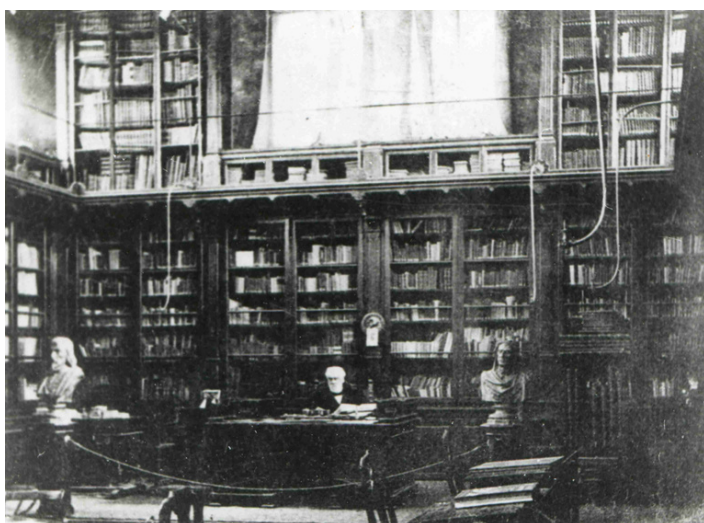
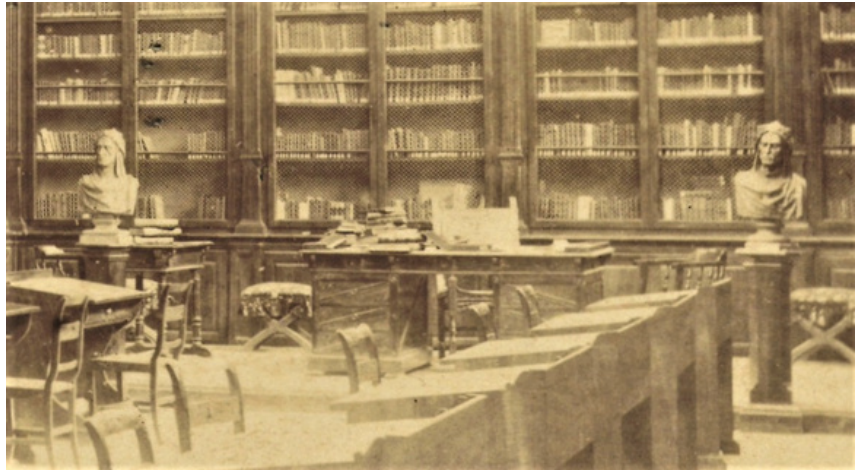

LA VITRINA

Sala de lectura de la Biblioteca, durant els primers anys de l'obertura de la institució, on es veuen clarament els dos bustos que representen Dante. BMVB: CLF 10/3.3.

Detall d'una altra versió de la mateixa fotografia, on es veuen també els bustos de Dante, col·locats a les dues peanyes que hi ha davant de la tarima de la sala de lectura de la Biblioteca. BMVB: CLFC 2/1.4.

Reproducció d'una fotografia de finals del segle XIX, hi apareix Víctor Balaguer, on ja es veu el bust de Cardener de la Barca fent de *pendant* al de Dante. Ambdós van compartir aquest espai de la sala de lectura de la Biblioteca fins no fa massa anys. BMVB: CLF 9/1.28.

LA VITRINA

LA DIVINA COMÈDIA, EL RESSÒ DE 7 SEGLES

...

BIBLIOGRAFIA SOBRE DANTE
I LA DIVINA COMÈDIA ALS FONTS
DE LA BIBLIOTECA MUSEU

A la biblioteca, tenim una vintena d'obres sobre la figura de Dante i la seva producció literària, les quals formen part de tres fons: general, Joaquim Molas i Joan Oliva. La més antiga és de l'any 1536 i la més moderna del 2005. De la resta, vuit són publicades durant el segle XIX i onze durant el XX. De les editades al XIX, la majoria són de la primera meitat del segle, les altres ho són del darrer quart. Gairebé totes les obres publicades al segle XX apareixen durant la dècada dels anys 20. De la resta, quatre es publiquen entre els anys 1945 i 1966, una el 1974 i una l'any 1991.

Sobre la vida de Dante n'hi ha un total de quatre: ***Vita di Dante***, de Michele Barbi; ***Dante Allighieri***, de Gaetano Carboni;

LA VITRINA

Dante, de Louis Gillet; i **Los Blancos y los negros, o guerra civiles de güelfos y jibelinos: con noticias de la vida de Dante y sus poesías, miscelánea histórica y anécdotas**, de José María Ruiz Pérez.

Alguns llibres d'aquest apartat són especialment rellevants. L'obra de Jean-Jacques Ampère **La Grèce, Rome et Dante: études littéraires d'après nature**, editada per primera vegada l'any 1848, va popularitzar els estudis sobre Dante a França. Miguel Asín Palacios, autor de **Dante y el Islam**, va defensar la hipòtesi que l'escriptor florentí es va basar en els textos d'Ibn al-Arabi per a compondre *La Divina Comèdia*. El filòleg Michele Barbi, l'autor de **Vita di Dante**, va fer una important contribució a les filologies italiana i dantesca. A més a més, va ser membre de la Societ  Dantesca Italiana.

Detall d'una de les il·lustracions que conté l'obra de Joaquim Pi i Margall *Obras completas de Flaxman*. Madrid: M. Rivadeneyra, impresor-editor, 1860.

De Francesca a Beatrice: a través de la Divina Comedia,  s la primera obra publicada, l'any 1924, de l'escriptora, traductora, editora, intel·lectual... i mecenes argentina Victoria Ocampo, la qual a finals de la segona dècada del segle XX comença a sentir-se identificada amb la figura de Dante. Finalment, les il·lustracions de John Flaxman que podeu veure a l'obra de Joaquim Pi i Margall **Obras completas de Flaxman**, aquest les va realitzar durant la seva estada a Roma i per a una edició de *La Divina Comedia*. Aquestes il·lustracions, juntament

LA VITRINA

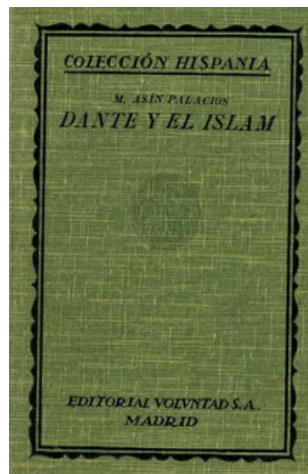
amb altres sèries destinades a obres d'altres autors, són considerades d'un traç d'excel·lència pura, tingueren diverses reedicions i li donaren fama internacional.

Obres disponibles

A

Ampère, Jean-Jacques. *La Grèce, Rome et Dante: études littéraires d'après nature*. 9ème éd. Paris: Libr. Académique Didier, Émile Perrin, 1884. BMVB: SL 5953

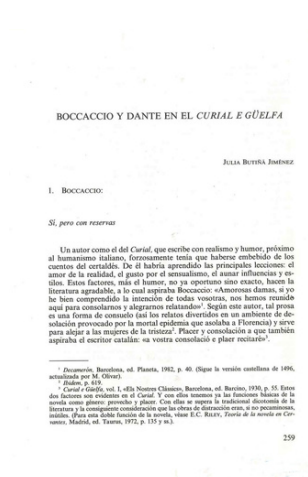

Asín Palacios, Miguel. *Dante y el Islam*. Madrid: Voluntad, 1927. BMVB: SL 23815

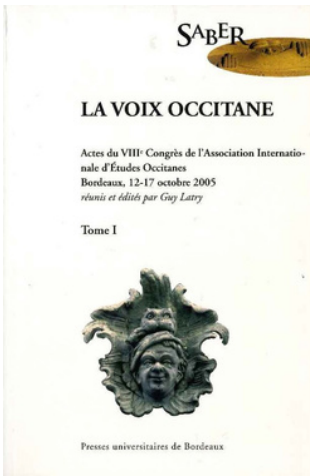
A

Barbi, Michele. *Vita di Dante*. Firenze: Sansoni, 1965. BMVB: Molas/18660

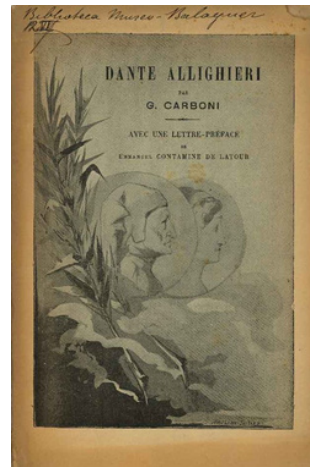

Butinyà i Jiménez, Júlia. *Boccaccio y Dante en el Curial e Güelfa*. [Madrid]: Universidad Nacional de Educación a Distancia. Facultad de Filología, 1991. BMVB: Molas F/1907

LA VITRINA

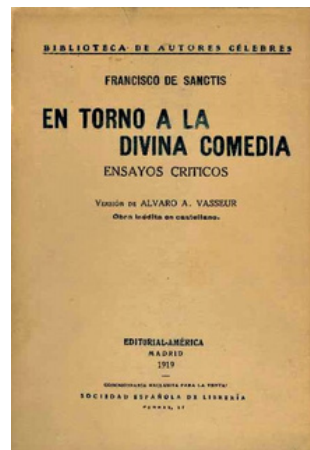
Caïti-Russo, Gilda. "Dante occitaniste: note en marge d'une édition des troubadours liés aux Malaspina", dins *La voix occitane: actes du VIIIe Congrès de l'Association Internationale d'Études Occitanes: Bordeaux, 12-17 octobre 2005*, vol. I (c. 2009). BMVB: XXI/82

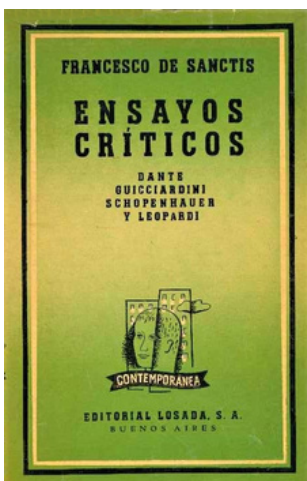
Carboni, Gaetano. *Dante Allighieri*. Paris: Impr. Moquet, 1891. BMVB: FP/836

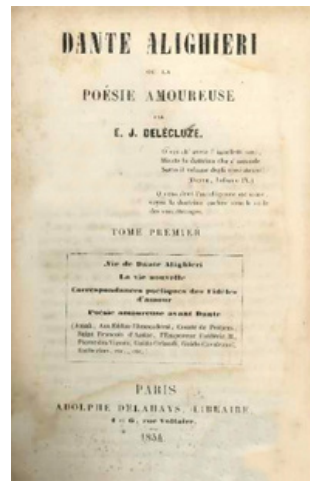
De Sanctis, Francesco. *Crítica de la Divina comèdia*. Traducció de Josep Maria Capdevila. Barcelona: Catalana, 1921. BMVB: Molas/12803

De Sanctis, Francesco. *En torno a la Divina Comedia: ensayos críticos*. Versió d'Álvaro Armand Vasseur. Madrid: América, 1919. BMVB: Molas/3561

De Sanctis, Francesco. *Schopenhauer y Leopardi y otros ensayos críticos*. Buenos Aires: Losada, 1945. BMVB: Molas/3570

Delécluze, Étienne-Jean. *Dante Alighieri ou la poésie amoureuse*. Paris: Adolphe Delahays, 1854. BMVB: SL 5957-5958

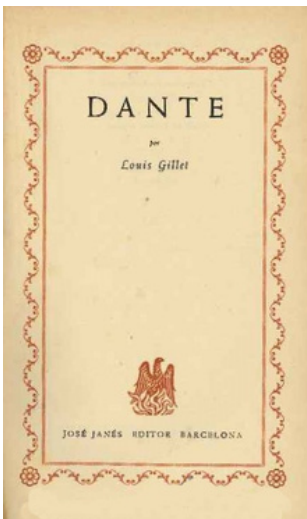
LA VITRINA

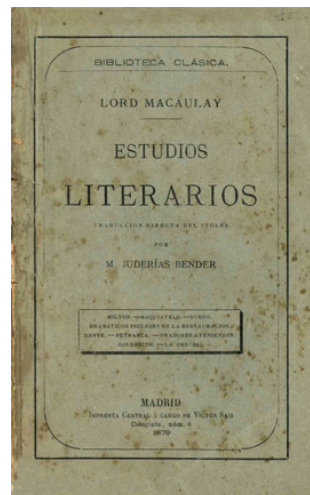
Gabriele, de Barletta. *Sermones Gabrielis Barlette tam quadragesimales q[uam] de sanctis*: [...] *tomus continet: adiecta fue-re [...] carmina Petrarche et Dantis ex italico sermo-ne in latinum conuersa* [...]. Lugduni: sumptibus [...] Antonij Uincentij [...], excudebat Mathias Bonhome, 1536. BMVB: XVI-A/46

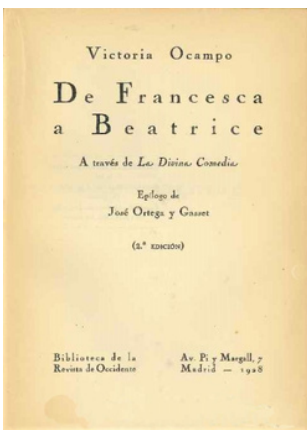
Gibert Serra, Vicenç Maria. *La Divina comèdia llegida per un músic*. Barcelona: Oliva de Vilanova, 1927. BMVB: CL Oli (1927 DIV)

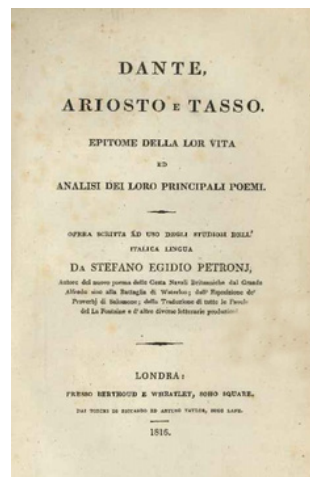
Gillet, Louis. *Dante*. [Traducció de Carles Riba]. Barcelona: José Janés, 1947. BMVB: Molas/3569

Macaulay, Thomas Babington. *Estudios literarios*. Madrid: Impr. central a cargo de Víctor Saiz, 1879. BMVB: Molas/14995, SL 14272

Ocampo, Victoria. *De Francesca a Beatrice: a través de la Divina Comedia*. 2ª ed. Madrid: Revisita de Occidente, 1928. BMVB: Molas/3721

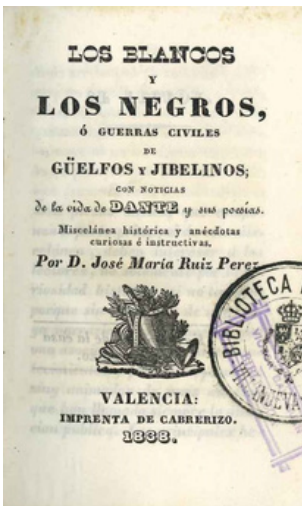

Petroni, Egidio Stefano. *Dante, Ariosto e Tasso: epitome della lor vita ed analisi dei loro principali poemi: opera scritta ad uso degli studiosi dell'italica lingua*. Londres: Presso Berthoud e Wheathley, 1816. BMVB: SL 4684

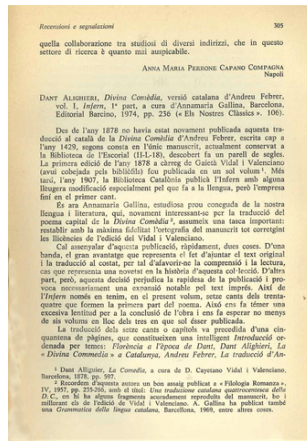
LA VITRINA

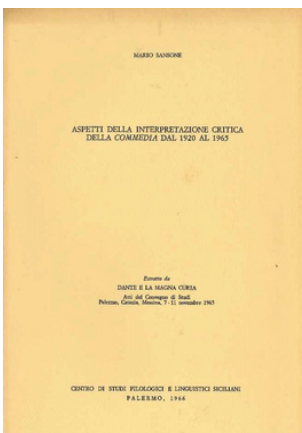
Pi i Margall, Joaquim.
Obras completas de Flaxman. Madrid: M. Rivadeneyra, impresor-editor, 1860.
 BMVB: SL 13847-13848

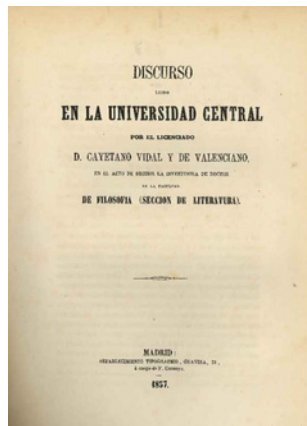
Ruiz Pérez, José María.
Los Blancos y los negros, o guerra civiles de güelfos y jibelinos: con noticias de la vida de Dante y sus poesías, miscelánea histórica y anécdotas. Valencia: Imprenta de Cabrerizo, 1838.
 BMVB: SL 11406

Saludes i Amat, Anna Maria. "Dant Alighieri, Divina Comèdia, versió catalana d'Andreu Febrer, vol. I, Infern, 1a part, a cura d'Annamaria Gallina, Barcelonina, Editorial Barcino, 1974, pp. 236 ('Els Nostres Clàssics', 106)", dins *Medioevo romanzo* (2, 1975).
 BMVB: Molas F/2176

Sansone, Mario. *Aspetti della interpretazione critica della "Commedia" dal 1920 al 1965.* Palermo: Centro di Studi Filologici e Linguistici Siciliani, 1966.
 BMVB: Molas F/1346

Vidal Valenciano, Gaietà. *[Dante y La divina comedia]: discurso leído en la Univesidad Central en el acto de recibir la investidura de Doctor en la Facultad de Filosofía: Sección de Literatura.* Madrid: Establecimiento tipográfico á cargo de F. Gamayo, 1857.
 BMVB: XIX/349

LES OBRES PRINCIPALS DE DANTE ALS FONS DE LA BIBLIOTECA MUSEU

Apart de ***La Divina Comèdia***, a la biblioteca conservem tres de les obres principals de Dante Alighieri: ***Convivio***, ***De Vulgari Eloquentia*** i ***Vita Nuova***. D'aquestes, en tenim set edicions.

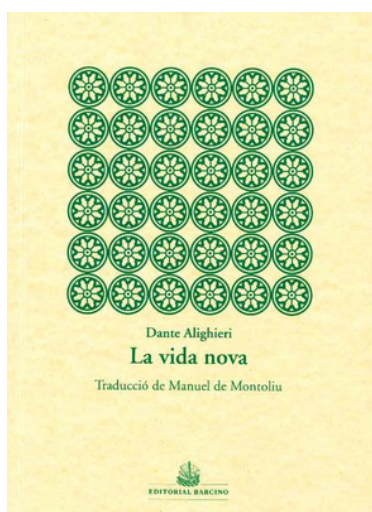
Convivio és una obra on Dante, alternant vers i prosa, presenta al lector els coneixements més importants per a tothom que es vulgui dedicar a les activitats pública i civil i no tingui estudis superiors. D'aquesta obra en tenim dues edicions, la d'Edoardo Sonzogno (Milà, 1878), on es publica juntament amb ***Vita Nuova***, i la de Calpe (Madrid/Barcelona, 1919).

De Vulgari Eloquentia és un assaig, escrit en llatí, sobre la llengua vulgar o l'eloqüèn-

LA VITRINA

Una de les làmines que il·lustren l'obra de Dante *La Vida nueva*. Barcelona: Montaner y Simón, 1912. BMVB: SL 18475.

Traducció de Manuel de Montoliu, amb un estudi introductori de Francesco Ardolino (Barcino, 2021). BMVB: pendent de catalogar.

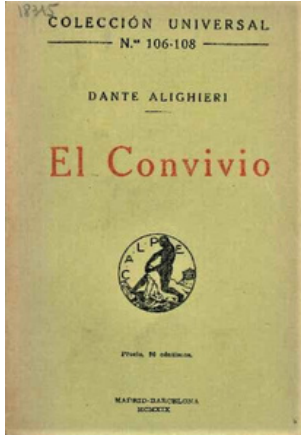
cia en la llengua vernacle. L'autor hi analitza l'origen i la filosofia d'aquest ús del llenguatge. Dante va concebre l'obra distribuïda en quatre volums, però al final només en va escriure dos. A la biblioteca en tenim una edició força recent, publicada per EUMO (Universitat de Vic) l'any 1995.

Vita Nuova és la tercera de les obres principals de Dante que conservem a la biblioteca. És la història de l'amor de l'autor per Beatrice Portiani, la qual apareix també a **La Divina Comèdia**, on simbolitza la salvació. Tot i que conté episodis de la vida de Dante, no és una obra autobiogràfica fidel, és la reconstrucció poètica del mite de Beatrice.

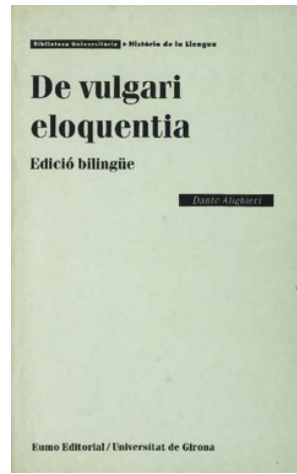
D'aquesta obra en tenim quatre edicions. La més antiga és la publicada per Aribau y Cía. (Madrid, 1876), la qual és un recull de tres obres de Dante, Tasso i Petrarca, traduïdes per Enric Garcés. La següent és la de l'editor Edoardo Sonzogno (Milà, 1878), on també s'hi publica **Convivio**. Les dues darreres edicions ja són del segle XX. La primera és de Montaner y Simón (Barcelona, 1912), traduïda per Luis Carlos Viada y Lluch, i la segona és d'Edicions de la Rosa dels Vents (Barcelona, 1937), traducció de Manuel de Montoliu. Enguany, n'ha arribat una nova edició, encara pendent de catalogar. És una traducció de Manuel de Montoliu, amb un estudi introductori de Francesco Ardolino i editada per Barcino aquest mateix 2021.

LA VITRINA

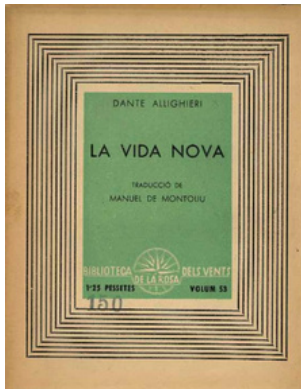
Obres disponibles

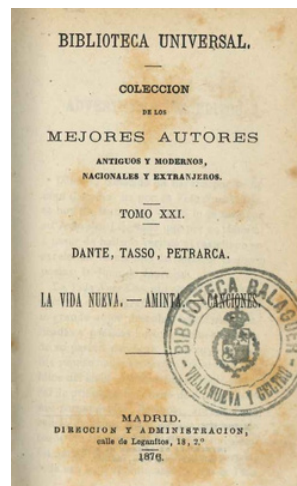
El Convivio. Madrid/Barcelona: Calpe, 1919.
BMVB: SL 18315

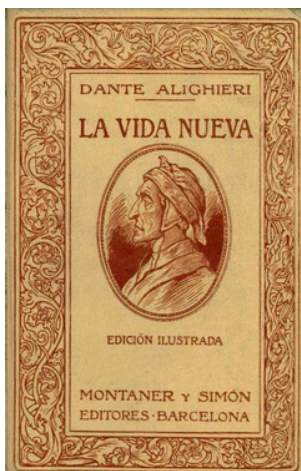
De vulgari eloquentia:
edició bilingüe. Traducció
de Pep Gómez Pallarès.
1a ed. Vic: EUMO. Uni-
versitat de Girona. Estu-
dis Universitaris de Vic,
1995.
BMVB: Molas/15601

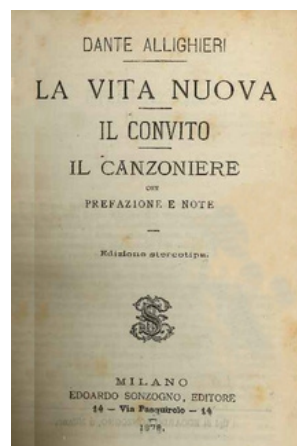
La Vida nova. Traducció
de Manuel de Montoliu.
Barcelona: Edicions de la
Rosa dels Vents, 1937.
BMVB: Molas/17277

La Vida nueva; Aminta; Canciones. Recull de tres obres de, respectivament: Dante Alighieri, Torquato Tasso i Francesco Petrarca. Traducció d'Enric Garcés. Madrid: Aribau y Cia, 1876.
BMVB: SL 8877

La Vida nueva. Traducció
de Luis Carlos Viada y
Lluch. Barcelona: Monta-
ner y Simón, 1912.
BMVB: SL 18475

*La Vita nuova; Il convi-
to; Il canzoniere*. Ed.
stereotipa. Milano: Edo-
ardo Sonzogno, 1878.
BMVB: SL 7572

LA VITRINA

LA DIVINA COMÈDIA, EL RESSÒ DE 7 SEGLES

...

LA MODERNITAT DE LA «COMÈDIA» DEL DANTE EN EL 7È CENTENARI DE LA MORT DEL POETA (1321-2021)

Rossend Arqués

Societat Catalana d'Estudis Dantescos
Institut d'Estudis Medievals, UAB

Pot la *Comèdia* presentar-se com a contemporània a les nostres oïdes, malgrat la seva alteritat medieval, teològica, i les dificultats de tota mena que la seva lectura comporta? La resposta la podríem trobar en el mateix Dante, el qual es considerava com a un poeta modern, és a dir, portador d'un nou missatge, una nova poesia i una nova visió de món; protagonista d'un nou viatge. Però és també una pregunta adreçada al públic actual. Si la *Comèdia* continua sent no sols objecte d'estudi,

sinó llegida o reutilitzada en l'actualitat, és perquè hi ha un públic i uns creadors que consideren que alguna cosa d'ella els parla com si fos contemporània seva. Quina altra explicació poden tenir operacions com les de *l'Inferno* de Dan Brown, a les quals ens han acostumat les trames enigmàtiques, truculentes i postmodernes de pel·lícules com *Apocalypse now* (1979) o *Seven* (1995), o novel·les com *Books of Blood* (1985) de Clive Barker? Què senten les nostres orelles o veuen els nostres ulls en Dante d'ençà que el romanticisme el va redescobrir, perquè seguim tornant a ell una i altra vegada? Un mirall? El límit mai

LA VITRINA

franquejat o mai aconseguit per la imaginació humana? Un dipòsit de figures i gestos, al qual s'acudeix com qui va a supermercat? Què pot interessar avui de la *Comèdia*? El seu autor implícit, el seu narrador, el seu personatge principal o la immensa sèrie de figures de tota mena que poblen les seves pàgines?

Potser que ens atregui més l'autor de la *Comèdia*? L'autor implícit (que no s'ha de confondre amb Dante en persona) no és sinó un escrivà de Déu, que plasma negre sobre blanc tot allò que aquest li dicta, tot reblant la veritat efectiva del viatge que ha llegit en el volum que es va obrir davant seu en el moment mateix de la revelació paradisiàca. L'autor és qui estableix un nexa íntim entre la representació efectiva dels elements del viatge ultramundà i el seu significat últim, tot creant infinits ponts entre diferents pràctiques artístiques de totes les èpoques, *Bíblia* inclosa. Dante pretén seguir l'acció mateixa del creador de l'univers: una obra total i harmònica que indiqui el camí de la salvació a la humanitat perduda. Això exigeix un lector a l'altura d'aquest nou imperatiu, per aquest motiu l'autor no para de recordar al lector que estigui a l'aguait. Ell és precisament

el que dóna a aquest món somiat, vist o imaginat una gran coherència interna, basada en els nombres 3 i 10. Una voluntat d'ordre en tots els àmbits que pretén ser reflex de l'ordre de l'univers que es revela a la fi del viatge. Dante-autor rivalitza, en aquest sentit, amb els grans autors coneguts de la literatura clàssica, amb el text bíblic i amb els poetes (Virgili, en primer lloc) i filòsofs del seu temps. Els seus versos sovint ens deixen sense paraula; són fulguracions que conformen una felicitat poètica única.

Gravat de Gustave Doré per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Barcelona: Montaner y Simón, 1871-1872). Pertany a la part de l'Infern.

LA VITRINA

Podria ben ser, en canvi, que ens interessés més el narrador, el paper principal del qual consisteix en contar les innumbrables gestes del pelegrí ultramundà que es troben registrades en la seva ment, a partir dels models tant de l'èpica (l'*Eneida*) com de la narrativa medieval (el *Roman de la Rose*) i de la *Bíblia*. A diferència, doncs, del pelegrí que, com veurem, segueix el seu ineludible i tortuós camí ascensional i de l'autor que, com hem vist, se situa en el present de l'escriptura i que, per això, demana ajuda a les muses o a Apol·lo, el narrador mira cap al passat de la història per intentar referir de la manera el més exacte possible les empreses del caminant i de les ànimes condemnades, purgants i salvades que ha trobat i dels llocs pels quals ha transitat. Si l'un, l'autor, sap més que el lector i se situa, per tant, per sobre d'ell, parlant ex cathedra i emfatitzant la distància de perspectiva que els separa, tot reclamant la seva atenció i renyint-lo si es desconcentra, i l'altre, el viatger, l'*homo viator*, ho ignora gairebé tot i per això ha de demanar informació i consell als diversos guies i autoritats amb que es creua, el narrador, en canvi, es situa al mateix nivell que el seu públic, intentant

fer-li entendre les vivències del pelegrí, traduint-les a un llenguatge el més proper i col·loquial possible. D'aquí segurament que el lector modern se senti més atret per aquesta última instància narrativa, encara que incomparablement menys que amb la del protagonista i els personatges que troba.

O potser ens interessa més el protagonista, el pelegrí que el divendres sant del 1300, comença a travessar els regnes de la mort, del pecat a la redempció, de la selva fosca al Paradís? Aquell a qui Déu ha escollit perquè pugui conèixer en primera persona el més enllà i donar compte d'allò que allí veurà. Però aquest viatge no pot no ser incert, dolorós, cansat, ple de pujades i baixades, èxtasi i desmais, per finalment ser *capax Dei*, capaç, doncs, d'entrar en el misteri diví, d'enventrar-se, d'enllar-se (*inluiar-si*), d'infuturar-se.

O potser són els personatges que troba el pelegrí en la catabasi infernal i la ascensió purgatorial i paradisiaca allò que més desperta l'atenció el lector modern? No hi ha dubte que l'enorme varietat de gestos, accents, comportaments, amb els quals entra en contacte el protago-

LA VITRINA

nista, representen un dels principals atractius del poema. La funció d'aquests personatges no és altra que la de revelar el veritable estat de les ànimes després de la mort, el seu significat escatològic. Aquestes ànimes viuen en la seva desesperació o alegria eternes o en l'espera purgatorial. El poeta, però, les representa en un instant concret i sense final del seu itinerari vital, el més simbòlic (*Infern*, XIV, v. 51: "Qual io fui vivo, tal son morto"). "Una novel·la contemporània -escrivia Borges- requereix cinc-centes o sis-centes pàgines per fer-nos conèixer algú, si és que el coneixem. A Dante té prou amb un sol moment. Dante busca aquest moment central inconscientment. [...] En Dante tenim aquests personatges, la vida pot ser la d'alguns tercets i no obstant això és vida eterna. Viuen en una paraula, en un acte, no cal més; són part d'un cant, però aquesta part és eterna. Segueixen vivint i renovant-se en la memòria i en la imaginació dels homes." Aquests personatges semblen naturals, però són fruit de l'art de Dante. Busquen donar una visió el més àmplia i universal possible de l'home i el seu destí.

En el gran teatre de la memòria que

és la *Comèdia* (memòria literària, artística, bíblica, política, personal, de l'entera humanitat, antiga i moderna) trobem més de tres-cents cinquanta personatges identificables, incloent-hi els éssers fabulosos o monstres (en el sentit etimològic del terme que equival a "fenomen"), com Minós, Gerió, Cerber, etc.

Gravat de Jean-Édouard Dargent per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Paris: Librería Española de Garnier Hermanos, 1894). Pertany a la part del Paradís.

Com escrivia Erich Auerbach, el ge-

LA VITRINA

ni poètic de Dante "va gosar emprendre una empresa a la qual ningú abans que ell s'havia atrevit: representar tot el món històric i terrenal de què tenia coneixement com ja sotmès al judici definitiu de Déu i situat en el seu lloc veritable, el que li correspon segons l'ordenament diví, sense que cap de les figures perdés ni una mica el seu caràcter terrenal o que aquest en resultés atenuat, sinó que mantingués el grau més extrem del seu ésser individual històric i terrenal i tot identificant cada figura amb el seu destí final".

Tot i que aquests personatges no són sinó ombres, el pelegrí els veu o se li apareixen físicament, ja que Déu atorga al protagonista aquesta visió corporal de les ànimes ultramundanes, sense la qual ni ell ni el lector podrien entendre allò que passa en els regnes situats més enllà de la mort. Gràcies a la mort, però, aquestes imatges adquireixen valor; sense ella serien purs enganys. Són "ombres vives" a les quals Dante dóna vida mitjançant el seu mestratge poètic. El poeta, en aquest sentit, esdevé un "pintor d'ombres" que sobrepassa a tots els artistes plàstics del seu temps, perquè la seva tècnica aconsegueix donar veu a aques-

tes imatges, assolint l'autèntic "*visibile parlare*".

Unes ombres, tot s'ha de dir, que no projecten ombra, perquè no són cossos. L'únic cos que la projecta és el del pelegrí, per ser l'únic viu que camina per l'inframón; d'aquí la sorpresa que provoca en les ànimes mortes. Unes ombres amb les quals ell pot identificar-se en part, perquè ell és, o ha estat, Francesca da Rimini, Ulisses, Pier delle Vigne, Arnaut Daniel, els quals representen allò que li hauria pogut passar si no hagués rebut la gràcia de Déu a través de les divines mediadores (Maria, Llúcia i Beatriu).

És Dante, doncs, un poeta modern i la *Comèdia* un poema modern? En bona mesura sí. L'alteritat de Dante segueix parlant-nos, fins i tot a aquells que, contràriament a allò que hauria desitjat el mateix poeta, no entenen gran part del seu pensament, a aquells als quals ell tal vegada hauria titllat d'"ouvelles boges". És cert que potser no s'acabin d'entendre els discursos de l'autor implícit, que se l'utilitzi a despropòsit i que, avui dia, ni tan sols ens preocupi molt la salvació eterna. No obstant això, què dir de les relacions

LA VITRINA

entre llibertat i responsabilitat individual o entre llibertat i desig? Què dir del seu "viatge-visió" a el cor de les tenebres, dels dubtes i inquietuds del protagonista, de les ànimes viues entallades en paraules esculpides, de la plasticitat increïble dels escenaris i les trobades, de la síntesi perfecta d'història i transcendència, dels no pocs moments de delicadesa i d'horror? De la música de les seves paraules i versos?

És evident que la nostra contemporaneïtat, tot i els molts usos gratuïts encara que no poc simptomàtics, del món de Dante, troba en la *Comèdia* espai per reconèixer-se sobretot en els seus horrors (recordin que les últimes paraules de Kurz a *El cor de les tenebres* de Joseph Conrad i en la pel·lícula *Apocalypse now* de Francis Ford Coppola són precisament "l'horror, l'horror!"), i tal vegada menys en les alegries, tot i que pot caber certa joia al cor mateix de l'horror. Prou ho sabia Primo Levi, l'autor de *Si això és un home*, text en el qual narra el seu escruixidor pas pel camp d'extermini d'Auschwitz; ho sabia bé perquè en un dels límits extrems d'allò que anomenem vida humana, abans de convertir-se en la bestialitat pura en què els na-

zis havien transformat a una part important de la humanitat, en aquest precís instant, els ulls de Levi brillen d'alegria perquè encara pot recordar uns versos de Dante, els que pronuncia Ulisses en el cant XXVI (vv-119-120) de l'*Infern*, en què recorda la seva tripulació que "fatti non foste a viver come bruti, / ma per seguir virtute e canoscenza" [no va ser fets per viure com a bèsties, / ans per cercar coneixença i virtut].

Si Dante i la *Comèdia* ens són contemporanis és perquè encara ens ajuden a escrutar les tenebres i les llums de la nostra ànima. En això ningú no el supera.

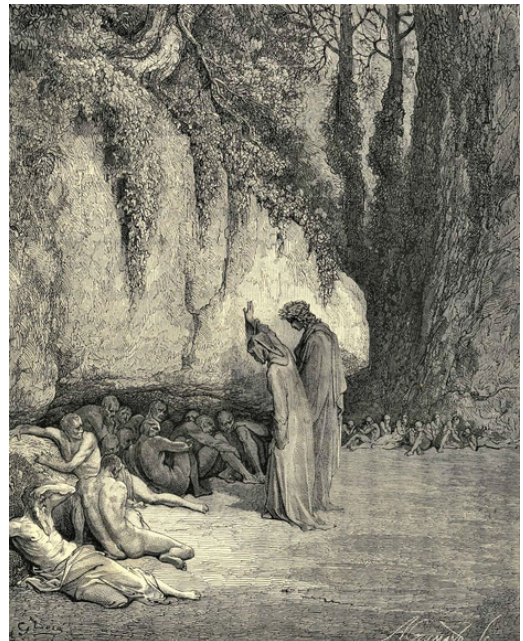

Les edicions de «La Divina Comèdia» disponibles als fons de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer

Als fons de la biblioteca, es conserven vint edicions de **La Divina Comèdia** de Dante, les quals són d'entre els segles XVII i XXI. La primera és de l'any 1629 i la darrera del 2008. D'aquestes vint edicions, quinze formen part del fons general i les cinc restants són del fons Joaquim Molas.

Durant el segle XIX, **La Divina Comèdia** es va traduir vuit vegades al castellà. D'aquestes vuit traduccions, a la biblioteca en tenim cinc: la de 1868 (de Manuel Aranda y Sanjuan), la de 1871-72 (de Cayetano Rosell), les de 1879 (una de Josep Maria Carulla i l'altra de Juan de la Pezuela) i la de 1894 (d'Enrique de Montalbán). D'entre totes elles, n'hi ha de rellevants.

L'edició de l'any 1629 (Venècia, Nicolo Misserini) és destacada per Manuel Creus en una carta adreçada a Víctor Balaguer el 16 de gener de 1886. Creus la qualifica d'importantíssima i magnífica i fa referència a

Gravat de Gustave Doré per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Barcelona: Montaner y Simón, 1871-1872). Pertany a la part del Purgatori.

LA VITRINA

què no era coneguda als catàlegs de principis del segle XIX. Aquesta edició és en miniatura i du afegida una dedicatòria al comte de Cheste, amb data de l'any 1869. Va ser regalada pel mateix compte.

Gravat de Jean-Édouard Dargent per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Paris: Librería Española de Garnier Hermanos, 1894). Pertany a la part del Paradís.

L'edició de 1871-72 (Barcelona: Montaner y Simón), apart de ser una de les vuit traduccions d'aquell segle, està il·lustrada per Gustave Doré, pintor, escultor i un gran il·lustrador. Precisament, les il·lustracions per a ***La Divina Comèdia*** és consideren un dels seus treballs més notables. A la biblioteca es conserven dos exemplars d'aquesta edició. Un d'ells podria ser el que José Sánchez Ferrer menciona a la carta que envia a Víctor Balaguer el 24 de desembre de 1894, on li escriu que ha d'enviar-li, com a obsequi a la biblioteca, l'obra "El Dante o La Divina Comedia", dos volums de mida gran «y casi de todo lujo». L'altre exemplar podria ser el que menciona Víctor Balaguer a la carta que envia a Joan Oliva l'1 d'abril de 1885, on destaca els llibres de Cabrera, Dante i Feliu com a obres buscades.

L'edició de 1878 (Barcelona: Librería de Álvaro Verdaguer) destaca perquè conté la traducció en vers del toscà al català que va fer l'any 1429 el notable poeta Andreu Febrer. Aquesta versió és molt important ja que s'hi basen altres de posteriors d'aquesta obra de Dante, també en català. La traducció de Febrer es considera d'una gran exac-

LA VITRINA

titud de llengua i metre, on hi adapta, d'una banda, l'hendecasíl·lab italià al decasíl·lab català i, de l'altra, la rima en tercets encadenats, els quals no existien a la llengua catalana.

L'edició de 1974-1988 (Barcelona: Barcino) és la traducció d'Andreu Febrer, amb anotacions afegides per la professora a la Universitat de Pàdua i especialista en català i castellà Annamaria Gallina.

En llengua catalana, apart de la traducció d'Andreu Febrer, és especialment rellevant la versió moderna de Josep Maria de Sagarra. A la biblioteca, en tenim dues edicions, una de 1980 (Esplugues de Llobregat: Plaza & Janés) i l'altra de 1986 (Barcelona: Edicions 62). Aquesta darrera edició forma part de la col·lecció "Les millors obres de la literatura universal (MOLU)", coordinada pel professor Joaquim Molas.

Gravat de Jean-Édouard Dargent per a il·lustrar una de les edicions de *La Divina Comèdia* (Paris: Librería Española de Garnier Hermanos, 1894). Pertany a la part del Paradís.

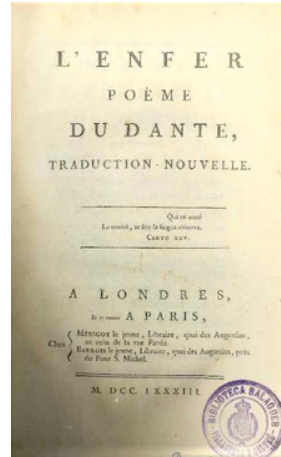

Edicions disponibles

A

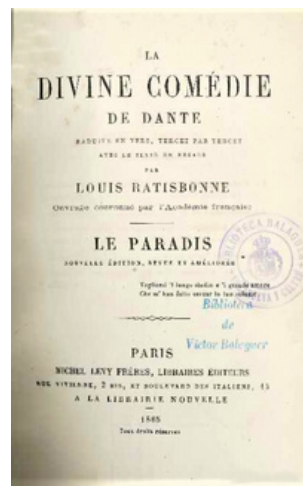
1629. *La Diuina comedia di Dante: con gli argomenti, & allegorie per ogni canto; e due indici, uno di tutti i vocaboli piu importanti usati dal poeta, con la esposition loro, e l'altro delle cose piu notabili.* In Venetia: appresso Nicolo Misserini.
BMVB: XVII/391

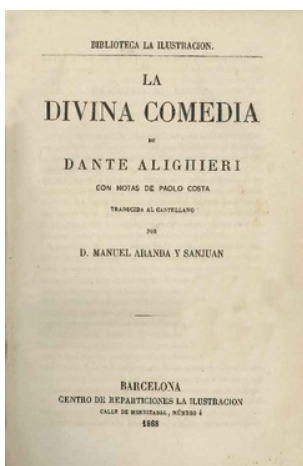
1783. *L'Enfer: poème du Dante.* Traduction nouvelle. A Londres et se trouve a Paris: chez Mérigot le jeune...[chez] Barrois le jeune.
BMVB: SL 7060

1863. *La divina comedia.* Firenze: G. Barbèra.
BMVB: SL 2204

1865. *La Divine comédie.* Tradució de Louis Ratisbonne. Nouvelle édition, revue et améliorée. Paris: M. Lévy frères.
BMVB: SL 7675

A

1868. *La Divina comedia.* Notes de Paolo Costa, tradució de Manuel Aranda y Sanjuan. Barcelona: Centro de Reparaciones, La Ilustración.
BMVB: SL 7718

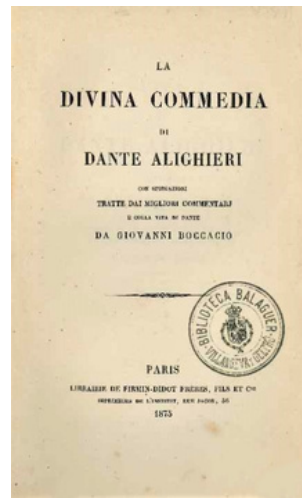
1869. *La Divina comedia.* Pròleg de Pietro Fraticelli. Nuova ed. con giunte e correzioni. Firenze: G. Barbèra.
BMVB: SL 8434

LA VITRINA

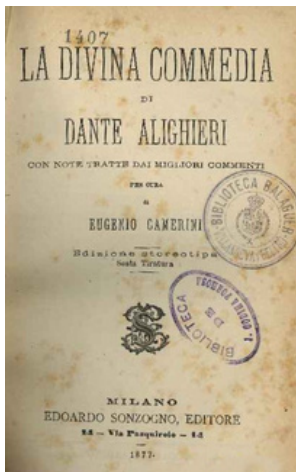

1871-1872. *La Divina comedia.* Traducció de Cayetano Rosell, il·lustracions de Gustave Doré. Barcelona: Montaner y Simón.

BMVB: XIX/2423-2424,
SL 4402-4403

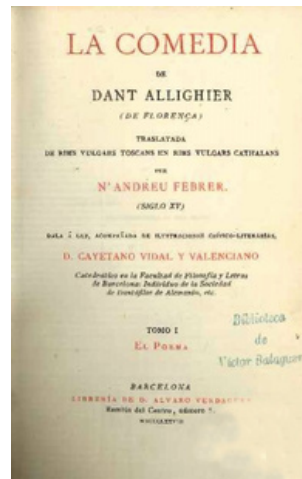
1875. *La divina comedia.* Inclou una biografia de l'autor, obra de Giovanni Boccaccio. Paris: Librairie de Firmin-Didot frères, fils et Cie., imprimeurs de l'Institut.
BMVB: SL 10142

1877. *La Divina Comedia.* Anotada i comentada per Eugenio Camerini.

Edizione stereotipa, seta tiratura. Milano: Edoardo Sonzogno, Editore.

BMVB: SL 18043

1878. *La Comedia.* Traducció d'Andreu Febrer. Barcelona: Librería de Álvaro Verdaguer.

BMVB: SL 13109

1879 [i.e.]. *Cántico primero de la divina comedia.* Traducció de Josep Maria Carulla. Madrid: Impr. a cargo de D.R.P. Infante.

BMVB: SL 5321

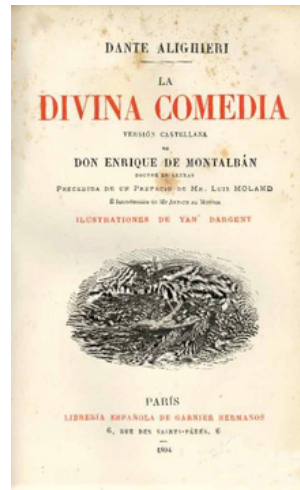
1879. *La comedia.* Traducció de Juan de la Pezuela, conde de Cheste. Madrid: Tip. de D. Antonio Pérez Du-brull.

BMVB: SL 3528-3530

LA VITRINA

1879. *La divina comedia.* Firenze: G. Barbèra. BMVB: SL 11454

1894. *La Divina Comedia.* Versió castellana d'Enrique de Montalbán, il·lustracions de Yan Dargent. Paris: Librería Española de Garnier Hermanos. BMVB: Molas/7432

1908. *La Divina comèdia.* Traducció d'Antoni Bulbena i Tusell. Barcelona: Arthur Suarez. BMVB: SL 23423

1974-1988. *Divina Comèdia.* Versió catalana d'Andreu Febrer, a cura d'Anna-maria Gallina. Barcelona: Barcino. BMVB: Molas/3020-3024

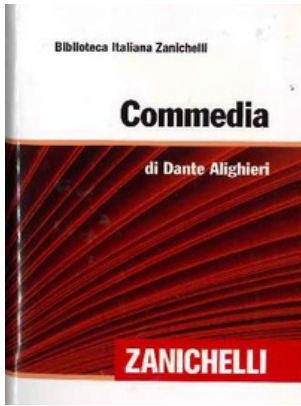

1980. *La Divina comèdia.* Traducció i comentaris de Josep Maria de Sagarra. Esplugues de Llobregat: Plaza & Janés. BMVB: Molas/7386-7388

1986. *Divina comèdia.* Traducció i comentaris de Josep Maria de Sagarra. Barcelona: Edicions 62. BMVB: Molas/14011-14012

LA VITRINA

2008. *Commedia*. A cura
de Pasquale Stoppelli.
Bologna: Zanichelli.
BMVB: Molas/1317

TARDOR 2021

...

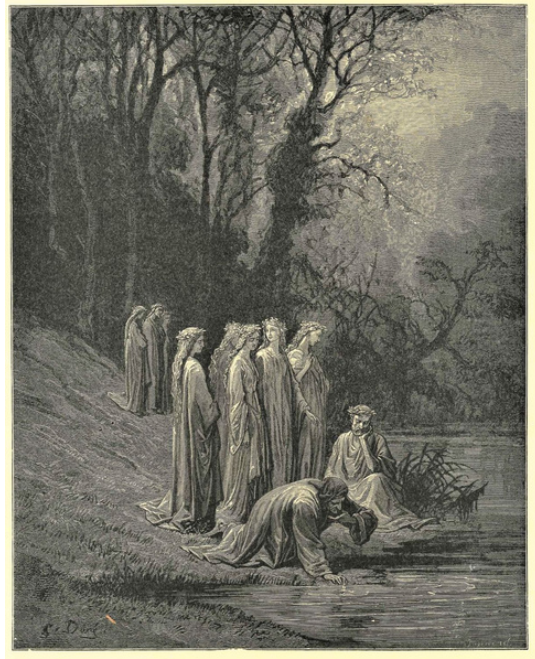
Gustave Doré, il·lustrador de «La Divina Comèdia»

En aquest apartat, us oferim una petita mostra de diversos gravats que l'il·lustrador, pintor i escultor Gustave Doré (1832-1883) va crear per a l'edició de *La Divina Comèdia* que l'editorial barcelonina Montaner y Simón va publicar entre els anys 1871 i 1872.

Doré està considerat un dels grans il·lustradors de tots els temps. Els gravats que va crear per a edicions de *La Divina Comèdia* i *El Quixot* en són un exemple. Va ser, també, un dels grans comunicadors de la cultura europea. Il·lustracions seves es poden veure en obres de Dante, Rabelais, Cervantes, La Fontaine, Balzac, Poe i Coleridge, entre d'altres escriptors.

Els historiadors de l'art Teresa-M. Sala i Jorge R. Ariza parlaran d'aquests gravats de Doré al diàleg "La poètica simbòlica de *La Divina Comèdia* a través de les arts i els artistes", el qual tindrà lloc en el marc del cicle sobre Dante que ha organitzat la Biblioteca.

LA VITRINA

El Purgatori

L'Infern

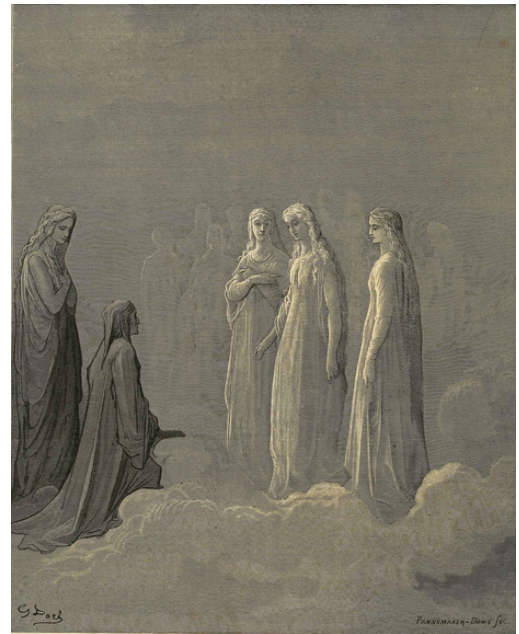
TARDOR 2021

...

LA VITRINA

L'Infern

El Paradís

LA DIVINA COMÈDIA, EL RESSÒ DE 7 SEGLES

...

ALTRES OBRES DE DANTE ALS FONDS DE LA BIBLIOTECA MUSEU

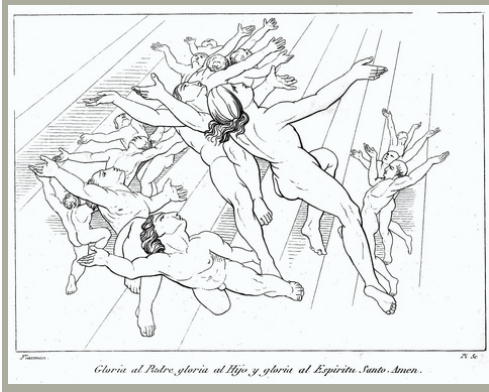

La resta d'obres de Dante que conservem a la biblioteca són dins de reculls i estan publicades als segles XIX i XX. Una part d'aquests reculls aplega obres de diversos escriptors i l'altra en conté només de Dante.

Són reculls de diversos escriptors: ***Canciones*** (3a ed., Madrid: Aribau y Cia, 1882), amb obres de Dante, Tasso i Petrarca; ***Poesias excelsas (breves) de los grandes poetas*** (Barcelona: A. López, 1914, imprès per Oliva de Vilanova), traduccions de Fernando Maristany, en vers i directes dels respectius idiomes, d'obres de Dante, Petrarca, Boiardo, Medici, Ariosto i Tassoni, d'entre molts altres; i ***Saps la terra on floreix el llimoner?*** (Barcelona: Proa, 1999), traduccions de Miquel Desclot de poesies

LA VITRINA

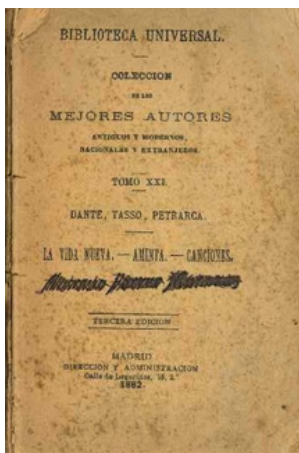
de Dante, Petrarca i Miquelàngel.

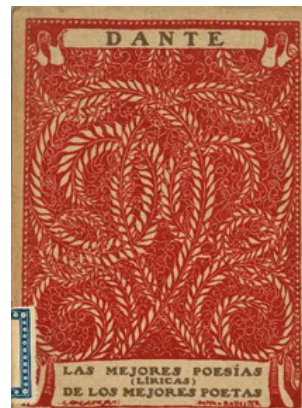
Il·lustració que forma part de l'obra de Joaquim Pi i Margall *Obras completas de Flaxman*. Madrid: M. Rivadeneyra, impresor-editor, 1860. Va ser realitzada per a una edició de *La Divina Comèdia*.

Són reculls d'obres només de Dante: ***Oeuvres de Dante Alighieri*** (Paris: Charpentier, 1862), traducció d'Auguste Brizeux i E.J. (Etienne Jean) Delécluze, amb notes, comentaris i un estudi sobre *La Divina comèdia* per Charles Labitte; ***Dante*** (Barcelona: Cervantes, [19--?]), traduïda per, entre altres: Enrique Alzamora, Carolina Coronado, Manuel Machado, Fernando Maristany, Manuel Milà i Fontanals i José Luis Pons y Gallarza; i ***Dante Alighieri*** (Barcelona: Yunque, 1939), selecció, traducció i pròleg de Juan Ramón Masoliver, la qual és la número 1 de la col·lecció "Poetas italianos".

Obres disponibles

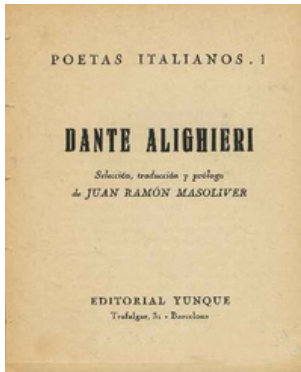

Canciones. Recull d'obres de: Dante Alighieri, Torquato Tasso i Francesco Petrarca. 3^a ed. Madrid: Aribau y Cia, 1882. BMVB: XIX/2992

Dante. Traduïda per, entre altres, Enrique Alzamora. Barcelona: Cervantes, [19--?]. BMVB: SL 22662

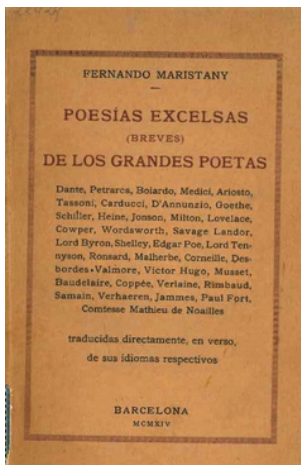
LA VITRINA

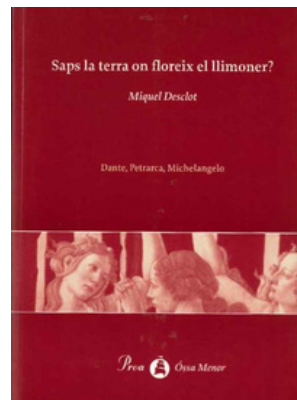
Dante Alighieri. Selecció, traducció i pròleg de Juan Ramón Masoliver. Barcelona: Yunque, 1939. BMVB: Molas/10504

Oeuvres de Dante Alighieri. Traducció d'Auguste Brizeux i E. J. (Etienne Jean) Delécluze; notes, comentaris i un estudi sobre *La Divina Comèdia* per Charles Labitte. Paris: Charpentier, 1862. BMVB: SL 8580

Poesías excelsas (breves) de los grandes poetas. Traducció de Fernando Maristany. Barcelona; Villanueva y Geltrú: A. López, Librero; Oliva, Impresor, 1914. BMVB: SL 22429

Saps la terra on floreix el llimoner?. Recull d'obres de: Dante Alighieri, Francesco Petrarca i Miquel Àngel. Traducció de Miquel Desclot. Barcelona: Proa, 1999. BMVB: Molas/16168

TARDOR 2021

LA VITRINA

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

BIBLIOTECA
MUSEU
VÍCTOR
BALAGUER
VILANOVA I LA GELTRÚ